

Motion

1983/84:712

Yngve Nyquist m. fl.

Lokaliseringsstödet för byggande av industrilokaler

Ett vanligt och mycket betydelsefullt inslag i den kommunala näringspolitiken är att upprätthålla en god beredskap i fråga om industrimark och industrilokaler.

F. n. har kommunerna i stödområdena A, B och C möjligheter att söka lokaliseringsstöd för byggande av industrilokaler.

Lokaliseringsstöd kan lämnas för ny- eller tillbyggnad av lokaler avsedda för uthyrning till företag. Stödet får lämnas till lokaler på mindre orter med tillfredsställande förutsättningar för verksamheten. Stöd utgår i princip inte till lokaler i större centralorter.

Uthyrning får ske endast till företag som bedöms få tillfredsställande lönsamhet och varaktig sysselsättning. Minst 40 % av tillkommande arbetsplatser skall förbehållas vardera könet. Könsvoteringsregeln gäller för all personalökning efter inflyttning i industrilokalerna. Hyran för lokalerna skall sättas på en sådan nivå att den inte innebär andra subventioner än som följer av lokaliseringsbidraget.

Enligt uppgifter från länsstyrelsen i Falun har kommunerna i Kopparbergs län tillsammans beviljats nära 23 milj. kr. i lokaliseringsstöd för uppförande av industrihus. Av denna summa har drygt 18 milj. kr. utgått i form av bidrag och drygt 4 milj. kr. som lån.

Kommunala industrilokaler uppförda *med* lokaliseringsstöd. Juni 1983.

Kommun	Antal industrihus	Sammanlagd yta m ²	Genomsnittl. kallhyra kr./m ²	Ledig yta m ²
Ludvika	2	4 800	220	0
Malung	3	6 000	130	0
Vansbro	1	2 100	180	1 600
Älvdalen	3	4 400	150	1 600
	9	17 300	170	3 200

Som framgår av ovanstående har sammanlagt nio kommunala industrihus uppförts med lokaliseringsstöd. Av den totala ytan är ca 80 % uthyrd (juni 1983). Hyresnivån varierar kommunerna emellan men i genomsnitt betalar företagen ca 170 kr./m² kallhyra.

De båda industrihusen i Ludvika kommun är belägna i Grängesberg. I Malungs och Vansbro kommuner är industrihusen belägna i Malung och Lima resp. Vansbro. I Älvdalens kommun finns ett industrihus i vardera

Älvdalen, Evertsberg och Särna. Den outhyrda ytan finns i dag i industrihallen i Särna.

Förutom de industrilokaler som uppförts med lokaliseringsstöd har kommunerna ytterligare egna industrilokaler. Nedan visas situationen i fråga om sådana lokaler inom stödområdena B och C i Kopparbergs län.

Kommunala industrilokaler uppförda utan lokaliseringsstöd. Juni 1983.

Kommun	Sammanlagd yta i m ²	Genomsnittl. kallhyra kr./m ²	Ledig yta m ²
Avesta	37 900	130	2 200
Ludvika	13 800	120	400
Malung	11 500	140	0
Mora (Venjan)	0	—	0
Orsa	8 600	130	900
Smedjebacken	8 800	50	0
Vansbro	9 600	60	200
Älvdalen	6 700	65	3 300
	96 900	100	7 000

Att tillgången på kommunala industrilokaler i Avesta kommun är så stor kommer sig av att kommunen övertagit de lokaler som blev lediga i Horndal när Horndals Bruk och ASSI upphörde med sin verksamhet. Det är även i Horndal som kommunens lediga industrilokaler finns. För övriga kommuner gäller att lokalerna i allmänhet är belägna i centralorterna.

Utöver kommunala industrilokaler finns även privat ägda lokaler för uthyrning. Tillgången på sådana inom stödområdena B och C är i dag liten. Hyressnivån är i allmänhet lägre än i de kommunala industrilokalerna.

Flera kommuner inom stödområdena B och C har i dag behov av att bygga ytterligare industrilokaler. I såväl Avesta, Malungs som Orsa kommuner finns planer på att i centralorterna i resp. kommun uppföra nya industrihus. Den sammanlagda investeringskostnaden för dessa lokaler ligger med dagens priser på ca 15–20 milj. kr.

När lokaliseringsstödet under 1970-talets senare hälft utvidgades till att även omfatta kommunala industrilokaler sågs det därför av såväl kommuner och länsstyrelser som företag som en förbättring.

Tillämpningen av stödet har dock gjorts onödigtvis krånglig, vilket medfört att det inte har kunnat utnyttjas i önskvärd omfattning. Det är framför allt på följande punkter som problem brukar uppstå.

1. Industrihusens lokalisering i kommunen.
2. Hyressättningen.
3. Personalrekryteringen.

Vad beträffar industrihusens lokalisering så kan ifrågasättas om inte industrilokaler skall jämföras med övriga stödberättigade byggnadsin-

vesteringar. Ligger en kommun i stödområdet borde stöd kunna utgå till industrihus i såväl centralorten som i mindre orter. Detta är inte minst viktigt för de av länets Bergslagskommuner som ligger inom stödområdet. Den pågående strukturomvandlingen inom framför allt järn-, stål- och gruvbranschen har skapat svåra sysselsättningsproblem i Bergslagen. Det är därför viktigt att lokaliseringsstöd kan utgå även till kommunala industrihus i kommunernas centralorter.

Hyressättningen spelar en avgörande roll för hur industrilokalerna kommer att utnyttjas. Enligt statens industriverk borde hyran i de kommunala industrilokaler i länet som fått lokaliseringsstöd vara betydligt högre än vad som nu i genomsnitt är fallet. Eftersom hyran i dessa lokaler redan i dag ligger väsentligt över vad som skulle kunna kallas ortens gällande hyresnivå måste den hyresnivå som statens industriverk eftersträvar betraktas som helt orealistisk.

Vi ifrågasätter om inte hyressättningen i princip borde få avgöras av kommunerna själva. Den skall dock inte vara lägre än vad som är normalt för orten. Det bör kunna ankomma på länsstyrelsen att se till så att hyresnivån inte blir för låg.

Vi anser slutligen att könskvoteringsregeln för hyresgästerna i de med lokaliseringsstöd uppförda industrihusen skall slopas. Den fyller i dag en mycket liten funktion och är i uppföljningshänseende mycket svår att kontrollera samt svår att förklara och motivera för hyresgästerna.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi

att riksdagen begär att regeringen vidtar åtgärder för att förenkla gällande bestämmelser för lokaliseringsstöd vid byggande av industrilokaler.

Stockholm den 19 januari 1984

YNGVE NYQUIST (s)

OVE KARLSSON (s)

INGER HESTVIK (s)

BENGT-OLA RYTTAR (s)

BO SÖDERSTEN (s)

IRÉNE VESTLUND (s)